

ČŠI

Česká školní
inspekce

**Současné výzvy předškolního vzdělávání z pohledu ČŠI
(dvouleté děti – inkluze – povinné předškolní vzdělávání)**

PhDr. Irena Borkovcová, MBA

ředitelka Jihomoravského inspektorátu ČŠI

**Konference SOUČASNÉ VÝZVY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
(dvouleté děti – inkluze – povinné předškolní vzdělávání)**

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, dne 7.října 2016

Dvouleté děti v MŠ

Zjištění:

- počet dětí do 3 let v MŠ vzrůstá, zájem rodičů je velký,
- většina MŠ nebyla na vzdělávání dětí do 3 let připravena – chyběly materiální podmínky, chyběla odborná příprava učitelů MŠ, chybělo nastavení cílů, obsahu, forem a metod, prostředků vzdělávání pro tuto věkovou skupinu,
- v některých MŠ byly vysoké počty dětí ve třídách, kde se vzdělávaly děti 2 leté.

Doporučení (v souladu s Informací MŠMT č.j.: MŠMT-26747/2016):

- upravit podmínky vzdělávání dětí od 2 let v RVP PV, vytvořit metodiku vzdělávání dětí od 2 do 3 let na národní úrovni (metody a formy, prostředky vzdělávání),
- zacílit další vzdělávání učitelů MŠ na vzdělávání 2 letých dětí (pedagogický proces i právní předpisy),
- zajistit podmínky (materiální, hygienické, bezpečnostní, prostorové) pro vzdělávání dětí mladších 3 let v souladu s RVP PV a právními předpisy, nutná bude finanční podpora zřizovatelů,
- využít možnosti finanční podpory z projektu OP VVV na personální posílení MŠ.

Inkluze, společné vzdělávání

Zjištění:

- přirozené začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do komunity dětí hlavního vzdělávacího proudu má v MŠ již několikaletou tradici, kvalita poskytovaného vzdělávání má vzrůstající úroveň,
- na základě vyhodnocení složení dětí v MŠ a znalostí jejich potřeb realizovalo systém podpůrných a vyrovnávacích mechanismů 57,5 % škol, v případě potřeby zabezpečily MŠ diagnostiku dítěte ve školských poradenských zařízeních (PPP, SPC).
- v některých školách ředitelé uvedli, že chybí finanční prostředky: pouze 26 % škol potvrdilo, že jejich rozpočet obsahuje oblasti, které přímo podporují rozvoj rovných příležitostí ve vzdělávání, zbývajících 74 % škol se domnívá, že nemělo dostatečné finanční prostředky např. na stavebně-technické a organizační úpravy pro účely integrace, odpovídající personální zajištění (zejména psychologa, logopeda, speciálního pedagoga), pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami či nadané.

Inkluze, společné vzdělávání

Doporučení:

- zacílit další vzdělávání učitelů MŠ na společné vzdělávání dětí v MŠ (pedagogický proces i právní předpisy),
- zajistit podmínky (materiální, hygienické, bezpečnostní, prostorové) pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských školách v souladu s RVP PV a právními předpisy, nutná bude úzká spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a případná finanční podpora zřizovatelů,
- využít možnosti finanční podpory z projektu OP VVV na personální posílení MŠ (asistent pedagoga),
- věnovat maximální pozornost včasné diagnostice a adekvátním opatřením při případných obtížích ve vzdělávání v MŠ ve spolupráci s rodiči a školským poradenským zařízením.

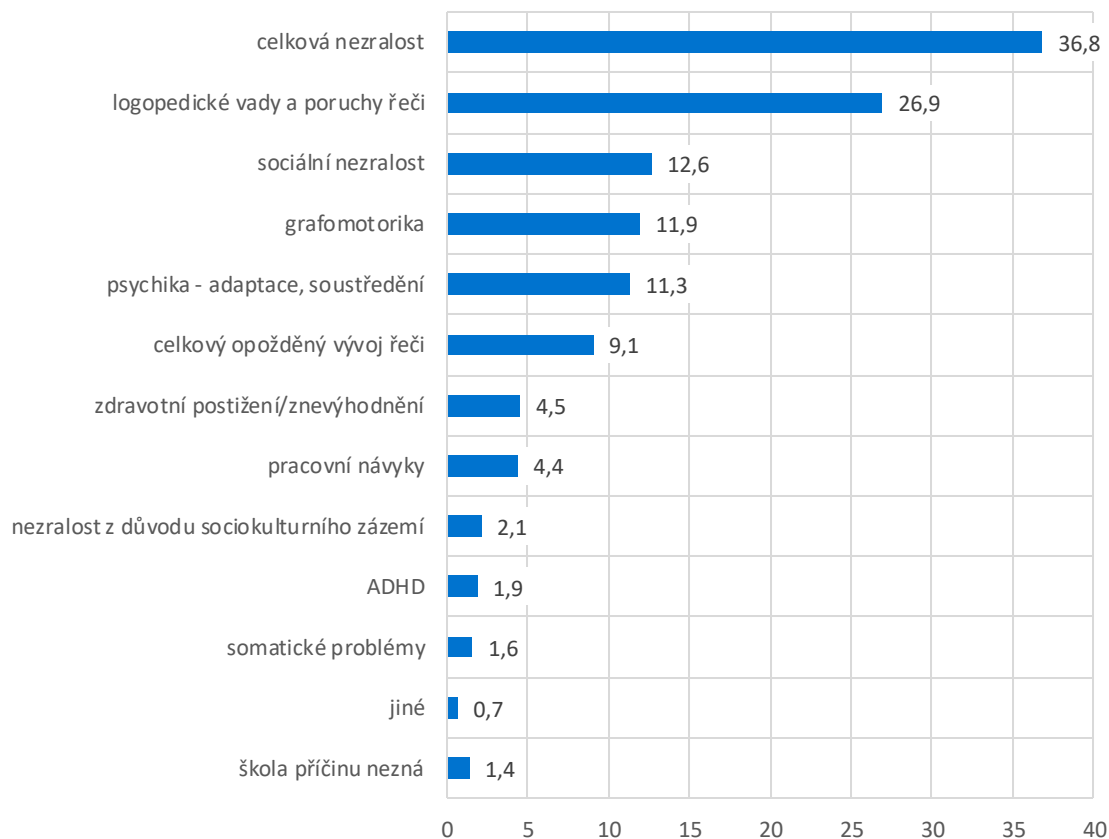
Povinné předškolní vzdělávání

Zjištění:

- + děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu (je zavedený pitný režim, častěji jsou zařazovány pohybové činnosti, školy dbají na zdravé stravování),
- + školy dosahují velmi dobrých výsledků vzdělávání v přírodovědné, sociální, matematické a čtenářské gramotnosti,
- + zlepšují se výsledky vzdělávání v oblasti hygienických a zdvořilostních návyků, samostatnosti v sebeobsluze,
- + ubylo nadstandardních aktivit (kroužků) – byly již realizovány v rámci ŠVP PV nebo byly přesunuty do odpoledních hodin,
- i když se logopedická prevence zlepšuje, prozatím není na požadované úrovni,
- není podporováno zdravé sezení,
- děti jsou málo vedeny ke vzájemnému hodnocení, sebehodnocení a řešení problémů, vyjadřování názorů,
- v realizaci pedagogické diagnostiky přetrvává někdy formálnost, se získanými informacemi neumí některé učitelky důsledně pracovat, neumí je vyhodnotit, určit individuální vzdělávací potřeby a k nim přizpůsobit vzdělávací nabídku, neumí diferencovat nároky kladené na jednotlivé děti.

Povinné předškolní vzdělávání

Zjištění: Hlavní příčiny odkladů školní docházky

Povinné předškolní vzdělávání

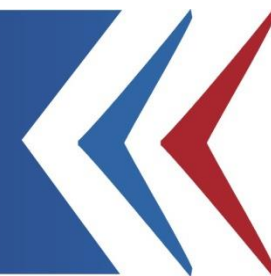
Doporučení:

- věnovat maximální pozornost včasné diagnostice a adekvátním opatřením při případných obtížích ve vzdělávání v MŠ ve spolupráci s rodiči a školskými poradenskými zařízeními,
- zacílit další vzdělávání učitelů MŠ na problematiku napomáhání vyrovnávání nerovnoměrností vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání dle § 30 ŠZ (pedagogický proces i právní předpisy).

Obecná doporučení (výzvy):

- věnovat maximální pozornost osobnostnímu rozvoji každého jednotlivého dítěte v průběhu celého předškolního vzdělávání, odstraňovat formálnost v plánování, důsledně využívat pedagogickou diagnostiku pro přípravu cílené vzdělávací nabídky, důsledně naplňovat požadavky RVP PV na pedagogický styl předškolního vzdělávání, metody a formy práce....
- snížení úvazku ředitele školy využívat ke zkvalitnění pedagogického vedení školy (zvyšování kvality pedagogického procesu a zlepšování výsledků předškolního vzdělávání, metodického vedení a koučování učitelů apod.)
- pokračovat v diskusi o obsahu počátečního vzdělávání pedagogů mateřských škol vzhledem k aktuálním změnám v předškolním vzdělávání - společné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami včetně vzdělávání dětí nadaných a cizinců, vzdělávání dětí 2 letých v mateřských školách,
- pokračovat v diskusi o obsahu vzdělávání pedagogů mateřských škol obecně a o možném požadavku na jejich vyšší kvalifikaci (i v souvislosti se zavedením povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání),
- posilovat zodpovědnost zákonných zástupců dětí za výchovu a vzdělávání svých dětí.

Děkuji za pozornost

PhDr. Irena Borkovcová, MBA

Ředitelka Jihomoravského inspektorátu ČŠI

Křížová 22, Brno

Tel.: +420 543 541 271 / 728 856 665

Email: irena.borkovcova@csicr.cz | www.csicr.cz